

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 17C/134/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7213219615
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Géciová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2013:7213219615.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II sudkyňou JUDr. Monikou Géciovou, PhD., v právnej veci žalobcu: JUDr. Jozefa Dudovičová, správkyňa konkurznej podstaty úpadcu COOP Jednota Považská Bystrica, spotrebné družstvo v konkurze, IČO: 00 168 998, so sídlom v Považskej Bystrici, Hliny č. 1412/4, zastúpený JUDr. Karolom Porubčinom, advokátom so sídlom v Považskej Bystrici, Centrum č. 27/32, proti žalovanému: B. C., nar. X.XX.XXXX, bytom v J. XXXX, okr. G., v konaní o zaplatenie 1.318,16 eur s prísl. takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý z a p l a t i ť žalobcovi 172,70 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaný je p o v i n n ý n a h r a d i ť žalobcovi trovy konania v sume 7,30 eur titulom pomernej časti zaplateného súdneho poplatku za návrh a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Právny predchodca žalobcu, COOP Jednota Považská Bystrica, spotrebné družstvo, sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 19.11.2003 domáhal, aby súd zaviazal žalovaných v 1. - 144. rade na zaplatenie sumy 4.555.672,- Sk (151.220,61 eur) a na náhradu trov konania.

Písomným podaním doručeným súdu dňa 18.11.2004 právny zástupca žalobcu súdu oznámil, že na majetok žalobcu bol vyhlásený konkurz.

Podaním doručeným súdu dňa 7.4.2006, správkyňa konkurznej podstaty súdu oznámila, že uznesením Krajského súdu v Bratislave, č. k. 2K 221/04-303 zo dňa 11.4.2005 bol na majetok žalobcu vyhlásený konkurz a zároveň navrhla, aby sa v zmysle ust. § 14 ods. 1 písm d) ZKV v konaní pokračovalo.

Po začatí konania žalobca dňa 27.9.2007 súdu oznámil, že žalobu voči žalovaným v 35., 59., 109., 110. a 127. rade berie v celom rozsahu späť. Súd uznesením č. k. 13C 390/2003 konanie vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanými v 35., 59., 109., 110. a 127. rade zastavil a nárok žalobcu proti žalovaným v 1. - 34., 36. - 58., 60. - 108., 111. - 126. a 128. - 144. rade vylúčil na samostatné konanie. Po právoplatnosti uznesenia súd následne vylúčil na samostatné konanie nárok medzi žalobcom a žalovanými v 58., 61., 62., 63., 64., 66. a 70. rade, ako aj ďalšie nároky žalobcu proti ostatným žalovaným.

Okresný súd Košice II rozsudkom č. k. 17C/63/2012-51 zo dňa 14.5.2012, právoplatným dňa 1.12.2012, vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 3. rade (pôvodne v 62. rade) žalobu o zaplatenie 178,65 eur zamietol, žalovanému v 3. rade náhradu trov konania nepriznal a uznesením č. k. 17C/63/2012-50 zo dňa 14.5.2012 v spojení s opravným uznesením č. k. 17C/63/2012-69 zo dňa 13.11.2012, právoplatným

dňa 1.1.2013 nárok žalobcu proti žalovanými v 1., 2., 4., 5., 6. a 7. rade o zaplatenie 1.135,52 eur vylúčil na samostatné konanie. Konanie o vylúčenom nároku ďalej proti žalovaným v 1. až 6. rade je vedené pod sp. zn. 17C/22/2013.

Okresný súd Košice II rozsudkom č. k. 17C/22/2013-93 zo dňa 6.5.2013, právoplatným dňa 20.7.2013, vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanými v 1., 2., 3., 5. a 6. rade žalobu o zaplatenie 966,77 eur zamietol, žalovaným náhradu trov konania nepriznal a uznesením č. k. 17C/22/2013-92 zo dňa 6.5.2012 nárok žalobcu proti žalovanému v 4. rade o zaplatenie 172,70 eur vylúčil na samostatné konanie. Konanie o vylúčenom nároku ďalej proti žalovanému je vedené pod sp. zn. 17C/134/2013.

Proti žalovanému (pôvodne v 64. rade) sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 5.205,- Sk, t. j. 172,70 eur.

Žalobu (konanie pôvodne vedené pod sp. zn. 13C 390/2003) odôvodnil žalobca tým, že žalovaní v 1. - 144. rade mali podpísanú dohodu o hmotnej zodpovednosti podľa § 182 Zákonníka práce ako zamestnanci na prevádzkovej jednotke č. 110 Hypermarket Košice. Vykonaním kontrolnej inventarizácie ku dňu 17.11.2001 za obdobie od 5.2.2001 do 17.11.2001 bolo vyčíslené manko vo výške 4.854.739,- Sk, ktoré bolo rozúčtované na jednotlivých zamestnancov PJ podľa podielu, ktorý zodpovedá funkcii, ktorú v kolektíve vykonáva. Uvedené manko bolo prerokované na mimoriadnom zasadnutí UIK v dňoch 11.2.2003 za prítomnosti prizvaných pracovníkov PJ 110 - žalovaných v 1. - 144. rade, kde mali možnosť vyjadriť sa k vzniku manka. Z výsledkov inventarizácie, UIK doporučila predstavenstvu družstva predpísať manko k náhrade prítomným aj neprítomným pracovníkom PJ 110, na základe rozúčtovania, a to zaplatením do 31.3.2003. Do uvedeného termínu zo 160 povinných pracovníkov uhradilo, resp. sa zaviazalo uhradiť v splátkach 16 pracovníkov, 144 pracovníkov manko neuhradilo. Výzvou zo dňa 27.8.2003, resp. dňa 5.9.2003 boli žalovaní vyzvaní na úhradu dlžnej čiastky. Na predžalobnú výzvu niektorí nereagovali, niektorí uviedli, že im nebola odpočítaná kaucia. Po odpočítaní kaucie a úrokov boli dlžné čiastky upravené.

Na pojednávanie konané dňa 14.11.2011 sa nedostavil žalobca, ktorý svoju neprítomnosť ospravedlnil cestou právneho zástupcu podaním doručeným súdu dňa 30.10.2013 a súhlasil, aby sa pojednávanie uskutočnilo v jeho neprítomnosti. Pojednávanie sa opakovane nezúčastnil odporca, u ktorého je doručenie vykázané riadne a včas, dňa 23.9.2013, svoju neprítomnosť neospravedlnil ani nežiadal o odročenie pojednávania z dôležitého dôvodu. V zmysle ust. §101 ods. 2 O.s.p., súd prejednal vec v neprítomnosti žalobcu, jeho právneho zástupcu a žalovaného.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi: pracovnou zmluvou, Dohodou o hmotnej zodpovednosti, mesačnými výkazmi prevádzkovej jednotky, Inventarizačným zápisom o inventarizácii hospodárskych prostriedkov zo dňa 19.11.2001, vyúčtovaním č. 123/11/2001 zásob tovaru v predajni 110 Hypermarket Košice zo dňa 25.1.2002, Opravným záznamom č. 9/2002 o oprave zúčtovania inventúry na PJ 110 Hypermarket Košice, rozúčtovaním manka zo dňa 14.8.2002, Zápisom z mimoriadneho zasadania ústrednej inventarizačnej komisie zo dňa 11.2.2003, Opravným záznamom č. 3/03 o oprave inventúry na PJ 110 Košice Hypermarket zo dňa 8.7.2003, rozúčtovaním manka - opravný záznam 3/03zo dňa 23.7.2003, dohodami o ukončení pracovného pomeru, výzvami k úhrade, uznesením o vyhlásení konkurzu, mzdovými listami zamestnancov, listami o započítaní pohľadávok, obsahom spisu tunajšieho súdu 43C 447/2005, 44C 503/2005, 45C 111/2005 a 29C 50/2005, pričom iné dôkazy a skutočnosti označené ani predložené účastníkmi konania v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. neboli a na základe toho zistil tento skutkový stav:

Medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným došlo dňa 3.1.2001 k uzatvoreniu pracovného pomeru s dňom nástupu do práce 4.1.2001. Žalovaný pracoval u žalobcu ako predavač s miestom výkonu práce Hypermarket Jednota a prevádzkovej jednotky Jednoty SD divízie Košice, na Lubinej ul. č. 1 v Košiciach Nad jazerom 2053 s tým, že pracovník bol povinný vykonávať prácu aj v iných prevádzkových jednotkách Jednoty SD - divízie Košice. Žalovaný zároveň podpísal Dohodu o hmotnej zodpovednosti uzatvorenú podľa § 176 a nasl. Zák. práce. Uvedené skutočnosti vyplývajú z pripojenej pracovnej zmluvy a dohody o hmotnej zodpovednosti.

Z predložených listinných dôkazov vyplynulo, že v dňoch od 17.11.2001 do 19.11.2001 bola v predmetnej prevádzkovej jednotke č. 110 v Košiciach vykonaná inventúra zásob tovaru za inventúrne obdobie od 5.2.2001 do 17.11.2001. O priebehu a výsledkoch inventúry bol spísaný inventarizačný zápis, z ktorého vyplynulo, že účtovná zásoba podľa výkazu bola v sume 24.570.731,78 Sk, skutočná zásoba podľa inventúry v sume 19.173.596,55 Sk (rozdiel = 5.397.135,23 Sk).

Vyúčtovaním č. 123/11/2001 zásob tovaru v predajni 110 Hypermarket Košice zo dňa 25.1.2002 bol vyčíslený rozdiel - manko v celkovej sume 4.774.794,- Sk.

Opravným záznamom č. 9/2002 o oprave zúčtovania inventúry na PJ 110 Hypermarket Košice zo dňa 31.7.2002, bolo vyčíslené manko po oprave v celkovej sume 4.854.739,69 Sk.

Opravným záznamom č. 3/03 o oprave inventúry na PJ 110 Hypermarket Košice zo dňa 8.7.2003 vyplynulo, že na základe preverených záväzkov na účte 326 110 podľa priloženého zoznamu sa manko znižuje o sumu 125.100,- Sk. Vyčíslené manko po oprave je 4.729.639,- Sk. Uvedené manko bolo na základe opraveného záznamu č. 3/03 rozúčtované medzi jednotlivých žalovaných dňa 23.7.2003.

Zo zápisu z mimoriadneho zasadnutia ústrednej inventarizačnej komisie konanej v dňoch 11.2.2003 a 19. a 20.2.2003 v Košiciach, na ktorom mali zamestnanci možnosť sa vyjadriť k vzniku manka a výsledkom inventúry vyplýva, že väčšina zamestnancov nebola ochotná uhradiť vzniknuté manko z dôvodu, že si nebola vedomá toho, aby manko vzniklo vinou zamestnancov, zároveň v jednotlivých vyjadreniach namietali, že na prevádzke bola nedostatočná strážna služba, dochádzalo k znižovaniu stavu pracovníkov SBS, na prevádzkovej jednotke bol nedostatočný riadiaci personál, zamestnanci sa na vzniku manka nepodieľali, keďže boli pri príchode ako aj odchode z pracoviska kontrolovaní, organizácia nevytvorila požadované podmienky, aby bolo zabránené krádežiam zo strany zákazníkov, nebol zabezpečený kamerový systém, vedenie nereagovalo na sťažnosti zo strany zamestnancov.

Podľa ust. § 176 ods. 1, 2, 3 zák. č. 65/1965 Zb. Zák. práce (účinného v čase zistenia schodku), ak prevzal na základe dohody o hmotnej zodpovednosti zamestnanec zodpovednosť za zverenú hotovosť, ceniny, tovar, zásoby materiálu alebo iné hodnoty, ktoré je povinný vyúčtovať, zodpovedá za vzniknutý schodok. V dohodách sa môže so zamestnancom súčasne dojednať, že ak budú pracovať na pracovisku s viacerými zamestnancami, ktorí uzavreli dohodu o hmotnej zodpovednosti, zodpovedajú s nimi za schodok spoločne (spoločná hmotná zodpovednosť).

Dohoda o hmotnej zodpovednosti sa musí uzavrieť písomne, inak je neplatná.

Zamestnanec sa zbaví zodpovednosti celkom, prípadne sčasti, ak preukáže, že schodok vznikol celkom alebo sčasti bez jeho zavinenia.

Podľa ust. § 177 ods. 1, 2 cit. zákona, zamestnanec, ktorý uzavrel dohodu o hmotnej zodpovednosti, môže od nej odstúpiť, ak sa prevádza na inú prácu, zaraďuje na iné pracovisko, prekladá, alebo pokiaľ zamestnávateľ v čase do jedného mesiaca po tom, čo dostala jeho písomné upozornenie neodstráni závady v pracovných podmienkach, ktoré bránia riadnemu hospodáreniu so zverenými hodnotami. Pri spoločnej hmotnej zodpovednosti môže zamestnanec od dohody tiež odstúpiť, ak na pracovisko je zaradený iný zamestnanec alebo ustanovený iný vedúci, prípadne jeho zástupca. Odstúpenie sa musí oznámiť zamestnávateľovi písomne.

Dohoda o hmotnej zodpovednosti zaniká dňom skončenia pracovného pomeru alebo dňom odstúpenia od tejto dohody.

Podľa ust. § 181 cit. zákona, zamestnanec, ktorý zodpovedá za schodok (§ 176) alebo za stratu zverených predmetov (§ 178), je povinný nahradiť schodok alebo stratu v plnej výške.

Podľa ust. § 182 ods. 1, 2, 3 cit. zákona, pri spoločnej zodpovednosti za schodok sa jednotlivým zamestnancom určí podiel náhrady podľa pomeru ich dosiahnutých hrubých zárobkov, pričom zárobok ich vedúceho a jeho zástupcu sa započítava v dvojnásobnej výške.

Podiel náhrady určený podľa predchádzajúceho odseku nesmie u jednotlivých zamestnancov, s výnimkou vedúceho a jeho zástupcu, presiahnuť sumu rovnajúcu sa ich priemernému mesačnému zárobku pred vznikom škody. Ak sa takto určenými podielmi neuhradí celá škoda, zvyšok sú povinní uhradiť vedúci a jeho zástupca podľa pomeru svojich dosiahnutých hrubých zárobkov.

Ak sa zistí, že schodok alebo jeho časť zavinil niektorý zo spoločne zodpovedných zamestnancov, uhradí schodok tento zamestnanec podľa miery svojho zavinenia. Zvyšujúcu časť schodku uhradia všetci spoločne zodpovední zamestnanci podielmi určenými podľa predchádzajúcich odsekov.

Podľa bodu 1 Dohody o hmotnej zodpovednosti, na základe dohody preberá pracovník hmotnú zodpovednosť za schodok na zverenom tovare, obaloch, hotovostiach, ceninách, materiály a iných hodnotách, ktoré prevezme k vyúčtovaniu buď on sám (hmotná zodpovednosť individuálna) alebo spoločne s pracovným kolektívom určitého pracoviska (hmotná zodpovednosť kolektívna), ktorého bude členom.

Hodnotami zverenými k vyúčtovaniu sa rozumejú všetky prostriedky, ktoré pracovník alebo pracovný kolektív prevezme na základe inventárneho zoznamu na začiatku hospodárenia v určitom pracovisku, a ktoré prevezme on alebo pracovný kolektív v priebehu svojej činnosti na pracovisku alebo v prevádzkarni kedykoľvek neskoršie.

Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení súd mal v danom prípade za jednoznačne preukázané, že u žalovaného ako zamestnanca právneho predchodcu žalobcu, došlo na základe písomne uzatvorenej dohody o hmotnej zodpovednosti k prevzatiu hmotnej zodpovednosti za zverené hotovosti, ceniny, tovar, zásoby materiálu a iné hodnoty určené na obeh alebo obrat, ktoré bol povinný vyúčtovať, pričom sa u neho jednalo o spoločnú hmotnú zodpovednosť a u žalovaného nedošlo k platnému odstúpeniu od uvedenej dohody v čase do vykonania inventúry. Dohodou prevzatá zodpovednosť trvá od uzavretia takejto dohody na ktoromkoľvek pracovisku, v ktorejkoľvek funkcii, v ktoromkoľvek kolektíve, kam by bol neskôr preradený zamestnanec až do skončenia pracovného pomeru (ak nedôjde platne k odstúpeniu od dohody).

Rovnako bolo preukázané, že došlo k vykonaniu inventarizácie zverených hodnôt, pričom výsledkom tejto inventarizácie bol po oprave - opravný záznam č. 3/03 zo dňa 8.7.2003 schodok vo výške 4.729.639,- Sk (156.995,25 eur). 16 bývalých zamestnancov im rozúčtovanú čiastku zaplatilo. Žalobca sa tak proti žalovaným (144 bývalým zamestnancom) domáhal zaplata celkovej sumy 4.555.672,- Sk (151.220,61 eur). Po začatí konania vzal žalobca žalobný návrh späť proti 5-im žalovaným späť a to v sume 26.259,- Sk (871,64 eur).

Pri zodpovednosti za hodnoty zverené na vyúčtovanie na rozdiel od všeobecnej zodpovednosti zamestnanca nie je zamestnávateľ povinný dokazovať zavinenie hmotne zodpovedných zamestnancov, preukazuje len platne uzavreté dohody o hmotnej zodpovednosti a existenciu schodku na hodnotách, ktoré je zamestnanec povinný vyúčtovať, čo v danom prípade splnené bolo.

Na druhej strane však zákon umožňuje hmotne zodpovedným zamestnancom zbaviť sa zodpovednosti celkom prípadne sčasti, ak preukážu, že schodok vznikol celkom alebo sčasti bez ich zavinenia, kde jedným z dôvodov je skutočnosť, že zamestnanci nemali vytvorené vhodné pracovné podmienky a nebolo v ich možnostiach chrániť zverený majetok.

Žalovaný sa opakovane nezúčastňoval pojednávani a to v konaní vedenom pod sp. zn. 17C/63/2012, kedy predvolanie na pojednávanie konané dňa 14.5.2012 prevzal dňa 7.5.2012(č.l. 41), v konaní vedenom pod sp. zn. 17C/22/2013, kedy predvolanie na pojednávanie nariadené na deň 6.5.2013

prevzal 13.4.2013 (č.l. 49), na svoju obranu neprodukoval žiadne dôkazy, ktoré by preukazovali, že schodok vznikol bez jeho zavinenia, preto ho súd zaviazal na zaplatenie žalovanej sumy tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozsudku.

Žalovaný v písomnom podaní doručenom súdu dňa 14.5.2012 uviedol, že adresa, na ktorú mu súd zasiala zásielky sedí, ale to čo mu bolo doručené nechápe, súd píše o nejakom žalobcovi V. a žalovanej T. M. a on nie je ani jeden z nich (pozn. súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17C/63/2012 a 17C/22/2013 na strane žalovaných vystupovala M. T. a spol., t. j. aj žalovaný). V tejto súvislosti súd poukazuje na to, že žalovaný riadne preberal súdne zásielky, avšak bez ospravedlnenia sa pojednávaní, na ktorých mal možnosť sa s predmetom sporu oboznámiť, nezúčastňoval, preto súd v zmysle ust. § 101 ods. 2 prejednal vec v jeho neprítomnosti.

Podľa ust. § 101 ods. 1 O.s.p., účastníci sú povinní prispieť k tomu, aby sa dosiahol účel konania najmä tým, že pravdivo a úplne opíšu všetky potrebné skutočnosti, označia dôkazné prostriedky a že dbajú na pokyny súdu.

O trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 3. rade súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p., v zmysle ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Súd zaviazal žalovaného na náhradu trov konania v sume 7,30 eur titulom pomernej časti zaplateného súdneho poplatku (súdny poplatok zo žalovanej sumy 4.555.672,- Sk, t. j. 151.220,61 eur bol zaplatený v sume 200.000,- Sk, t.j. 6.638,79 eur, žalovaná suma u žalovaného bola 172,70 eur, t. j. 0,11% z celkovej sumy 151.220,61 eur = 7,30 eur).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho písomného doručenia na Okresný súd Košice II. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.